МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет аудіовізуального мистецтва
Кафедра фотомистецтва та операторської майстерності

ПРОГРАМА
та навчально-методичні матеріали

ПРАКТИКИ

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за спеціальністю
021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

освітньо-професійна програма
«ФОТОМИСТЕЦТВО ТА ВІДЕОГРАФІЯ»
українська мова навчання

Харків, 2026

УДК 77.03/.04:378.147.091.33-027.22](073)

П69

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 1 від «27» серпня 2026 р.)

Рекомендовано до друку
кафедрою фотомистецтва та операторської майстерності
(протокол № 21 від «30» червня 2026 р.)

Рецензенти:

Євген КОТЛЯР — кандидат мистецтвознавства, професор кафедри ЖМ ХДАДМ

Наталія МАРХАЙЧУК — кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри мистецтвознавства ХДАК

Упорядники:
Тарасов В.В., кандидат історичних наук, доцент, зав.кафедри ФОМ ХДАК
Стрижак Д.А., викладач кафедри ФОМ ХДАК
Остроус С.С. викладач кафедри ФОМ ХДАК
Конєва М.А., викладач кафедри мистецтвознавства ХДАК

П69 **Практика :** програма та навч.-метод. матеріали для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», галузь знань 02 «Культура та мистецтво», освітня програма «Фотомистецтво та відеографія» / Харків. держ. акад. культури, Ф-т аудіовізуального мистецтва, Каф. фотомистецтва та операторської майстерності ; [уклад.: Тарасов В. В., Стрижак Д. А., Остроус С. С., Конєва М. А.]. Харків : ХДАК, 2026. 26 с.

УДК 77.03/.04:378.147.091.33-027.22](073)

© Харківська державна академія культури, 2026
© Тарасов В. В., 2026
© Стрижак Д. А., 2026
© Остроус С. С., 2026
© Конєва М. А., 2026

ЗМІСТ

ВСТУП 4

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ 5
Види та терміни практик
Бази практики
Відповідальність за організацію практик та їх методичне забезпечення
Дистанційне проведення практик

РОЗДІЛ ІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИК 7
Документообіг практик
Оцінювання практики
Обов'язки та права практиканта
Загальні рекомендації щодо ведення щоденника практики
Обов'язки керівників практики від кафедри
Загальні рекомендації щодо виконання тематичного плану практичної підготовки бакалавра

РОЗДІЛ ІІІ. ЗМІСТ ПРАКТИКИ ТА МЕТИДИЧНІ РЕКОМЕНЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ 11

ПЛЕНЕРНА ПРАКТИКА 11

ПРОЄКТНА ПРАКТИКА 14

ВИСТАВКОВО-ЕКСПОЗИЦІЙНА ПРАКТИКА 16

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА 18

РОЗДІЛ ІV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА 20

ДОДАТКИ 24

ВСТУП

У системі підготовки фахівців галузі мистецтва та культури практична підготовка здобувачів вищої освіти є невід'ємною складовою частиною освітньо-професійної підготовки, яка синтезує теоретичне навчання та самостійну роботу здобувачів. Практична підготовка є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що забезпечує набуття досвіду професійної діяльності, практичне опанування компетентностями, що сприяють розвитку самостійності, ініціативності, аналітичного мислення та креативності здобувачів. Вона є важливим етапом професійно-практичної підготовки, що формує фахові якості особистості та визначає майбутнє професійне становлення фахівця сфери аудіовізуального мистецтва.

Навчально-методичні матеріали розроблені відповідно до освітньо-професійної програми «Фотомистецтво та відеографія» підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво». Всі види практик об'єднані у систему, яка забезпечує системність, неперервність і послідовність практичної підготовки, а також формування інформаційної бази для виконання здобувачем першого (бакалаврського) рівня вищої освіти кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.

Мета і завдання практики визначаються основними положеннями освітньо-професійної програми підготовки фахівців за відповідним рівнем вищої освіти. *Мета* практичної підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр освітньо-професійної програми «Фотомистецтво та відеографія» полягає в опануванні комплексом методологічних, творчо-виробничих та практичних напрацювань у вирішенні задач професійної діяльності, що пов'язана з:

– участь у розробці, організації та створенні екранних/аудіовізуальних проєктів у кіно, на телебаченні та в цифрових медіа;

– набуттям практичного досвіду творчо-виробничої, режисерської, продюсерської або операторської діяльності;

– оволодінням сучасними технологіями кіновиробництва, відеомонтажу, звукового оформлення та постпродакшну;

– застосуванням баз даних, бібліографічної інформації та аналітичних навичок у галузі аудіовізуального мистецтва;

– створенням авторських творчих мистецьких проєктів.

Основним **завданням** практики є якісна практична підготовка майбутніх фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, що реалізується через:

– закріплення та поглиблення теоретичних знань у практичній і творчій діяльності;

– завершення формування набутих загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, що забезпечують успішність професійної діяльності (комунікативних, дидактичних, аналітичних, творчих тощо);

– осмислення практичного досвіду фахівців провідних підприємств, студій та установ галузі, де проводиться практика, та оволодіння сучасними формами організації аудіовізуального виробництва.

РОЗДІЛ І.
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Види та терміни практик здобувачів освітнього ступеня бакалавр освітньої програми «Фотомистецтво і відеографія».

Основні види практик: навчальна, виробнича, переддипломна, що є взаємодоповнюючими елементами системи практичної підготовки здобувачів вищої освіти, реалізуються як компоненти педагогічної практики та практики за фахом.

Відповідно до освітньої програми навчальним планом перебачено проходження наступних практик:

Семестр	Назви практики	Вид практики	Кредитів ECTS	Термін практики	Форма контролю
2	**Пленерна**	навчальна	3	2 тижня	Диф. залік
4	**Проєктна**	навчальна	3	2 тижня	Диф. залік
6	**Виставково-експозиційна**	виробнича	3	розосеред-жена	Диф. залік
8	**Переддипломна**	виробнича	3	2 тижня	Диф. залік

1.2. Бази практик.

Здобувачі вищої освіти мають можливість проходити усі види практик на базах практики ЗВО, в партнерських організаціях, з якими укладено угоди про співробітництво, в інших закладах відповідно до цільового договору здобувача (за наявності), на випусковій кафедрі. З дозволу кафедри студенти можуть самостійно визначати для себе базу проходження практики за умови, що вона відповідає встановленим вимогам для проходження визначеної практики.

Керівників від баз практики призначає керівник або відповідальна особа баз практики з числа провідних фахівців, які мають відповідну кваліфікацію та здані забезпечити виконання здобувачами програми практики. В обов’язки керівника практики від бази практики входить:

- інструктаж з техніки безпеки та охорони правці, ознайомлення здобувачів з правилами внутрішнього розпорядку, структурою та діяльністю установи / підприємства;
- консультування з професійних питань, сприяння набуттю практичних навичок;
- контроль за виконанням завдань практики та їх якістю;
- оформлення звітної документації (щоденник практики здобувача, відгук-характеристика), участь в оцінювання результатів практики.

1.3. Відповідальність за організацію практик та їх методичне забезпечення.

Відповідальним за організацію і проведення практики на факультеті є декан та випускова кафедра.

Декан факультету:

здійснює координацію між керівником практики від Академії, керівниками практики від кафедри та базами практик;

здійснює контроль за організацією та проведенням практики кафедрами, за потреби координує взаємодію між кафедрами та базами практики;

готує документи до наказу про направлення студентів на практику із зазначенням баз та керівників практики;

організує проведення зборів студентів з питань практики за участю керівників практики від кафедри;

контролює проведення підсумків практики на кафедрах, візує звітну документацію;

подає до навчального відділу зведений звіт про проведення практики на факультеті з пропозиціями щодо вдосконалення її організації.

Випускова кафедра:

здійснює повне навчально-методичне забезпечення та контроль за виконанням програми практики;

розробляє та затверджує календарний план проходження практик на поточний навчальний рік;

розподіляє здобувачів освіти за базами практик, узгоджує призначення керівників практики від кафедри;

забезпечує здобувачів освіти необхідною документацією: робочою програмою практики, методичними вказівками, щоденниками та зразками звітних документів (див. Додатки);

підтримує зв'язок із керівниками практики від підприємств (установ, організацій), консультує їх щодо вимог до практичної підготовки студентів;

здійснює постійний моніторинг виконання здобувачами освіти програми практики та календарного графіку;

заслуховує підсумкові звіти керівників від кафедри на засіданні кафедри, аналізує відгуки баз практики та розробляє рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу й наскрізної програми практики.

1.4. Дистанційне проведення практик.

У процесі організації практики в період військового стану та/або у випадку виникнення інших форсмажорних обставин (карантин тощо) може бути застосована *дистанційна форма* організації практичної підготовки здобувачів вищої освіти, яка передбачає використання засобів та технологій дистанційного навчання.

У цьому випадку керівники практик вносять корективи в змістове наповнення програм практики відповідно до умов організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання, визначаються з пакетом звітної документації, формою, процедурою та критеріями захисту результатів проходження практики.

РОЗДІЛ ІІ.
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИК

2.1. Розподіл здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр освітньої програми «Фотомистецтво і відеографія» за базами практики та призначення керівників практики кожному здобувачеві здійснюється кафедрами, відповідальними за проведення практик, і узгоджується з відповідальними особами на початку навчального року. Здобувач вищої освіти може самостійно (за згодою кафедри) обрати базу практики, угодивши це з обраною установою у письмовій формі (оформлення договору). До початку практики керівник практики від кафедри проводить інструктаж (у тому числі з з техніки безпеки та охорони праці), де ознайомлює здобувачів вищої освіти з питаннями, що стосуються організації і проходження практики, форми звіту, переліку звітної документації тощо.

2.2. Документообіг практик.

випускова кафедра:

- затверджений план проходження практик, призначення керівників практик та закріплення здобувачів освіти за відповідними базами практик;
- направлення на практику (для виробничої практики);
- звіт кафедри про проведення практик за навчальний рік.

документація здобувача:

*Для **пленерної** практики:*

- письмовий звіт про проходження практики;
- заповнений щоденник практики;
- творчий звіт у pdf-форматі або у форматі презентації;
- відео- або фото звіт (скріншоти); робочі матеріали (семестр 2);

*Для **проєктної** практики:*

- письмовий звіт про проходження практики;
- заповнений щоденник практики;
- творчий звіт у pdf-форматі або у форматі презентації (семестр 4).

*Для **виставково-експозиційної** практики:*

- письмовий звіт про проходження практики;
- заповнений щоденник практики;
- виставково-експозиційні матеріли, передбачені програмою практики;
- відео- або фото звіт (скріншоти); робочі матеріали (семестр 6);

*Для **передипломної** практики:*

- письмовий звіт про проходження практики;
- заповнений щоденник практики;
- матеріали кваліфікаційної роботи, передбачені програмою практики (семестр 8).

Пакет документів з практики зберігається на кафедрі протягом п’яти років.

2.3. Оцінювання практики.

Контроль та оцінювання проходження практичної підготовки здобувачами освіти за ОП «Фотомистецтво і відеографія» відбувається у формі диф.заліку.

Оцінка з практики має враховувати рівень теоретичної і практичної підготовки майбутнього фахівця, якість виконання завдань практики, ступінь оволодіння вміннями і навичками, творчий підхід, якість оформлення документації та своєчасність її подачі, готовність до написання кваліфікаційної роботи тощо.

Практикант зобов’язаний повністю виконати завдання, передбачені програмою практики, дотримуватися правил трудового розпорядку, нести відповідальність за виконану роботу, відвідувати вчасно базу практики та вести необхідну документацію.

По закінченні практики здобувачі надають звітну документацію на кафедру.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні кафедри.

2.4. Обов’язки та права практиканта.

Здобувачі вищої освіти під час проходження практики зобов’язані:

- отримати від керівника практики всі необхідні документи, ознайомитися із метою та завданнями практики;
- суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії; дотримуватися правил внутрішнього розпорядку;
- повністю виконувати завдання, які передбачені програмою практики;
- своєчасно подавати керівникові практики результати роботи;
- вести облік виконаної роботи у *Щоденнику практики* (записи підтверджуються керівниками практики від кафедри та від бази практики);
- своєчасно подати на кафедру звіт про виконання індивідуальних завдань на практику за встановленою формою і захистити його перед кафедральною комісією.

Студенти-практиканти несуть повну відповідальність за виконання програми практики.

Зміна терміну проходження практики з поважних причин або продовження терміну практики здійснюється за рішенням кафедри, узгодженим з деканатом і затверджується наказом по академії.

Загальні рекомендації щодо ведення щоденника практики.

Щоденник є найважливішим і основним офіційним документом студента на весь період проходження ним практики, оскільки саме він комплексно відображає його професійне зростання, практичну діяльність та рівень залученості до робочого процесу.

Протягом усього терміну практичної підготовки студент зобов'язаний особисто та систематично, щонайменше щотижня, детально фіксувати у цьому документі всі відомості про свою участь у найрізноманітніших видах активностей, виконані завдання та поточні робочі обов'язки. У записах необхідно обов'язково зазначати вивчені та використані в процесі роботи матеріали практики, опрацьовані джерела інформації, нормативи, а за необхідності та за наявності відповідних електронних ресурсів – додавати точні й активні покликання на них для швидкої верифікації.

Одразу по завершенні кожного робочого тижня та за фактом виконання

передбачених заходів студент зобов'язаний беззаперечно подавати заповнений щоденник на перегляд і перевірку безпосередньому керівнику або консультанту практики від установи чи організації, де він її проходить, для отримання належної оцінки та відповідної офіційної відмітки про виконання запланованих обсягів роботи.

Наприкінці навчального семестру, після завершення практичної підготовки, студент підсумовує всю виконану роботу та подає повністю оформлений щоденник на підпис і остаточне погодження керівнику практики від кафедри, що є обов'язковою складовою загального підсумкового заліку поряд із підготовленим розширеним письмовим звітом та іншими матеріалами посеместрової звітності.

За відсутності належним чином заповненого, перевіреного та завіреного щоденника студент беззастережно вважається таким, що не виконав програму підготовки, і не допускається до підсумкового захисту матеріалів практики.

2.5. Обов’язки керівників практики від кафедри:

- на початку практики проводить інформаційні збори на яких інструктує студентів з техніки безпеки, ознайомлює з порядком отримання документації (програми, щоденники, індивідуальні завдання, тощо), перелік яких встановлюється у наскрізній програмі практики;
- для своєчасної організації і забезпечення виконання завдань практики в необхідному обсязі, до початку практики складає і доводить до відома колег розклад роботи студентів-практикантів;
- надає консультації студентам з питань, передбачених програмою практики;
- здійснює загальне керівництво практикою, несе відповідальність за дотримання чинних нормативних вимог;
- періодично інформує завідувача кафедри про перебіг практики та надає пропозиції щодо її вдосконалення;
- у складі комісії бере участь у прийнятті заліку з практики;
- готує і подає до деканату пакет документів, що характеризують результати практики, складає і доповідає на засіданні кафедри звіт керівника за результатами практики із зауваженнями та пропозиціями щодо її поліпшення.

2.6. Загальні рекомендації щодо виконання тематичного плану практичної підготовки бакалавра.

Рекомендації навчально-методичного характеру.

Під час виконання завдань за всіма чотирма тематичними планами слід звернути увагу на формування наскрізного дослідницького підходу, де кожна практика виступає послідовним етапом створення цілісного кваліфікаційного продукту – від первинних пленерних спостережень до підсумкового виставкового проєкту.

Студент має зосередитися на пріоритеті ідеї та концептуального обґрунтування над суто технічним виконанням, системно спираючись на аналіз аналогів, теоретичні джерела та розробку чіткого супровідного тексту.

Особливе значення для виконання завдань має неухильне дотримання академічної доброчесності, точність формулювання концептів (у тому числі лаконічного формулювання ідеї у трьох реченнях), а також якісне складання всієї звітної документації та пояснювальних записок відповідно до стандартів закладу вищої освіти.

Рекомендації щодо напрацювання вмінь та навичок

Опрацьовуючи практичні блоки, студент має зосередити увагу на вдосконаленні як технічних, так і виразних фотографічних прийомів: від фіксації геометрії, світлової динаміки та типологічного аналізу на пленері до свідомого вибору візуального медіуму, будь то цифрова зйомка, аналогові процеси чи альтернативні техніки друку.

Вкрай важливим для виконання завдань є розвиток навичок кураторського відбору та роботи із серією, де ритм, колір та чергування планів створюють єдину візуальну драматургію, що розкриває психологію персонажа чи естетику середовища. У цьому контексті ключову роль відіграє безперервний взаємозв'язок практичного компонента з теоретичним матеріалом лекційних курсів. Практична робота не повинна перетворюватися на механічне виконання відсторонених вправ, адже саме під час реальної зйомки, кураторського відбору чи експозиційного монтажу академічні теорії, історико-мистецькі концепції та аналітичні поняття знаходять своє матеріальне втілення.

Студент має зосередитися на усвідомленій конверсії засвоєних на лекціях знань у власні інструментальні навички, коли теорія слугує міцним фундаментом для виважених творчих рішень, а практичний досвід, у свою чергу, глибше розкриває зміст теоретичних дисциплін, перетворюючи їх на живий інструмент художньої рефлексії.

У процесі підготовки виставкового твору слід звернути увагу на відпрацювання практичних вмінь друку, оформлення робіт, роботи з освітленням та побудови просторового сценарію сприйняття, що безпосередньо впливає на естетичну якість підсумкового артпроєкту.

Рекомендації по особливостям організаційної роботи над завданнями

Для забезпечення ефективного виконання всіх етапів практики слід звернути увагу на суворе планування та розробку календарних планів-графіків, які регламентують час на пре-продакшн, знімальний процес, обробку матеріалів та підсумковий монтаж. Слід звернути увагу на опрацюванні логістики та розробці кошторисів – від калькуляції витрат на локації, реквізит чи друк до врахування потенційних форс-мажорних статей бюджету. Для виконання завдань практик особливе значення має дотримання правил техніки безпеки та охорони праці під час польових і монтажних робіт, проведення обов'язкових тестових зйомок і пробних друків, а також ретельна технічна та змістовна підготовка до процедур портфоліо-ревю, передзахисту та захисту з використанням дистанційних технологій.

РОЗДІЛ ІІІ.
ЗМІСТ ПРАКТИКИ ТА
МЕТИДИЧНІ РЕКОМЕНЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ

ПЛЕНЕРНА ПРАКТИКА

Тема 1. Світловий дизайн ландшафту. Динаміка природного світла. Особливості зйомки в «золоту» та «синю» години. Жорстке полудневе світло як графічний інструмент. Робота з контрольним та боковим освітленням. Суб'єктивна топографія в пейзажі.

Практичні завдання:

1.1. Етюд «Трансформація простору». Зйомка однієї й тієї самої локації тричі на день (ранок, полудень, сутінки) з фіксацією зміни пластики форми та настрою.

1.2 Концептуальний пейзаж. Створення серії з 5 кадрів природного або індустріального ландшафту (світло має виступати головним композиційним центром).

Для успішного виконання завдань першої теми слід звернути увагу на ретельне планування зйомок відповідно до руху сонця та використання спеціалізованих додатків для відстеження фаз природного освітлення. Під час роботи над етюдом трансформації простору студент має зосередитися на збереженні абсолютно нерухомої точки зйомки та ідентичних кадрових меж, для чого критично важливо використовувати штатив і контролювати однаковий фокусний інтервал. Особливе значення для виконання завдання має глибоке розуміння того, як жорстке полудневе світло перетворює об'ємні об'єкти на графічні плями та як контрольне освітлення окреслює світлові контури, тому під час створення концептуальної серії ландшафтів студенту слід зосередити зусилля на виявленні суб'єктивного сприйняття середовища, де саме світловий пляма або промінь виступає головним композиційним центром та смисловим акцентом кадру.

Тема 2. Урбаністичний простір та архітектурна форма. Геометрія міста, лінійний та тональний ритми. Текстури міського середовища. Метод типології у фотографії (аналіз архітектурних елементів). Street-photography та візуальна антропологія (бажано на тему «людина у місті»).

Практичні завдання.

2.1 Серія «Ритми та структури». Створення серії з 6 фронтальних знімків архітектурних елементів (приміром, двері, вікна, фактури стін, фрагменти конструкцій).

2.2 Стріт-есе «Геометрія буднів». Жанрові кадри, в яких фігури перехожих взаємодіють із тінями та лініями міської архітектури.

При опрацюванні матеріалу другої теми студент має зосередити увагу на суворій геометрії кадру, чіткому паралелізмі вертикальних і горизонтальних ліній та уникненні небажаних перспективних спотворень, особливо під час виконання фронтальних знімків.

Особливе значення для виконання завдання має метод типологічного аналізу, де кожен з шести кадрів серії повинен зберігати єдину стилістику, однакове тональне рішення та подібний масштаб, що дозволяє виявити

приховану ритміку та текстурне різноманіття міських елементів.

У процесі роботи над стріт-есе слід звернути увагу на вичікувальну тактику зйомки, коли фотограф спочатку знаходить виразну архітектурну форму, силует тіні або геометричний графізм середовища, а вже потім очікує на появу людини, чия фігура влучно доповнить візуальну антропологію та ритміку урбаністичного простору.

Тема 3. Вуличний портрет. Взаємодія людини та середовища. Психологічний та екологічний портрет на пленері. Використання арок, під'їздів, затінених зон як рефлекторів чи дифузорів. Співвідношення фігури та фону, концепт поглинання простором або домінування в ньому.

Практичні завдання.

3.1 Портрет у природному розсіяному світлі. Зйомка серії портретів у тіні/хмарну погоду з акцентом на пластику обличчя та текстуру шкіри.

3.2 Концептуальний «портрет» середовища. Портрет людини в контексті її професійного або повсякденного простору (за принципом: оточення розповідає історію персонажа).

Виконуючи практичні завдання з вуличного портрета, студент має зосередитися на майстерності використання природних світлоформуючих елементів міського середовища, таких як арки, глибокі під'їзди та затінені зони, які виконують роль природних софтбоксів та рефлекторів.

Особливе значення для виконання завдання має досягнення гармонійного співвідношення між героєм та його оточенням, де тло не просто слугує декорацією, а розкриває психологічний стан, професію чи екологію існування персонажа.

Під час зйомки у розсіяному світлі слід звернути увагу на мікроконтраст і пластику шкіри, уникаючи жорстких пересвітів, тоді як у концептуальному портреті середовища студент має зосередити зусилля на смисловому зв'язку між масштабом фігури та простором, правильно будуючи композицію за принципом домінування або поглинання об'єкта середовищем.

Тема 4. Мікросвіт, фактура та знайдені об'єкти. Макробачення та абстракція в реальності. Випадковий натюрморт на пленері (found objects як готові художні висловлювання). Робота з глибиною різкості для ізоляції об'єкта від фону.

Практичні завдання:

4.1 Абстрактна серія текстур. 5 кадрів природних або штучних поверхонь (кора, суха трава, іржа, тріщини в асфальті), знятих у високій деталізації під кутом 90 градусів

4.2 Репрезентація знайденого. Фотофіксація випадкових натюрмортів (сміття, залишені речі, природні колажі), що мають виразну художню форму.

Під час виконання завдань підсумкової теми слід звернути увагу на точність наведення фокусу та максимальну деталізацію поверхні, оскільки макробачення вимагає строгого дотримання перпендикулярної осі зйомки під кутом 90 градусів відносно об'єкта.

Студент має зосередитися на роботі з мінімальною та середньою глибиною різкості, закриваючи діафрагму до оптично найгостріших значень для якісної передачі іржі, кори чи тріщин, або навпаки – розмиваючи тло для ізоляції

текстури. Особливе значення для виконання завдання має переосмислення повсякденності та побутового хаосу, тому при фотофіксації знайдених об'єктів студенту слід зосередити зусилля на пошуку прихованої гармонії, ритму та виразної художньої форми у випадкових натюрмортах, перетворюючи буденні речі на завершені концептуальні висловлювання.

ПРОЄКТНА ПРАКТИКА

Тема 1. Простір концептуального проєкту.

1.1. Що таке концепт у фотографії? Як знайти тему для власного проєкту? Чому в концептуальній фотографії ідея важливіша за технічну досконаліть (і чи завжди буває так)? Огляд знакових проєктів (Джеф Уолл, ХШФ, подружжя Бехерів, генерація «картинок» тощо).

1.2. Пошук теми та дослідження. Особистий досвід, соціальні проблеми, філософія, наука, література – джерела та ґрунт концептуальних підходів.

1.3. Методи дослідження. Методи евристики, формування та вираження (збір матеріалів, робота з візуальними архівами, інтерв'ю).

Під час опрацювання першої теми слід звернути увагу на формування глибокого теоретичного підґрунтя та інтелектуального фундаменту майresnetного проєкту, де ідея та сенсове наповнення виступають первинними щодо технічної формальності.

Студенти мають зосередитися на аналізі знакових історичних і сучасних прецедентів, вивчаючи дюссельдорфську школу фотографії, концептуалізм Дюшана чи Джеффа Уолла, а також дослідити власні рефлексії, соціальні тригери або архівні джерела для виокремлення унікальної теми.

Особливе значення для виконання завдання має освоєння дослідницьких методів, таких як евристичні підходи, робота з візуальними архівами та проведення польових інтерв'ю, що дозволить перетворити абстрактну задумку на чітко структурований дослідницький вектор.

Тема 2. Формулювання концепту та візуальна мова

Тема 2.1. Візуальна метафора та символізм. Як інтерпретувати сенси за допомогою візуальних засобів репрезентації (світла, кольору, композиції та мови предметів). Робота з алегоріями та прихованими підтекстами.

Тема 2.2. Написання концепту. Як сформулювати ідею проєкту у трьох реченнях. Структура тексту до проєкту. В яких випадках і заради чого текст є частиною концептуальної роботи. Створення мудборду проєкту та написання першої чернетки концепту.

Під час роботи на темою 2, слід зосередити увагу на перекладі смислових підтекстів у переконливу пластичну форму, використовуючи світло, колірну гаму, предметні алегорії та символізм для створення візуальних метафор. Особливе значення для виконання завдання має лаконічність та точність вербального вираження ідеї, де критично важливо вміти сформулювати суть проєкту у трьох ємних реченнях та обґрунтувати необхідність супровідного тексту як повноцінного елемента концептуальної роботи.

У процесі підготовки першої чернетки та створення мудборду слід звернути увагу на збалансовану візуалізацію стилістики, де естетичні референси не просто копіюються, а слугують чітким каркасом для майбутньої авторської репрезентації.

Тема 3. Пре-продакшн, стратегія зйомки, пошук та експеримент

3.1. Вибір візуальної стратегії. Який медіум обрати та як його обґрунтувати (традиційна опозиція аналог – цифра; одним кадром – або монтажуванням; власні матеріали – апропріація або архів; альтернативні процеси (приміром, фотограма, люменси, цианотипія). Стилістика проєкту (мінімалізм,

документальний концептуалізм, постановка, фотографічна елісітація).

3.2. Логістика проєкту. Пошук локацій, реквізиту, робота з моделями, образами. Створення технічного завдання. Затвердження фінального плану зйомок та тестові кадри

На етапі пре-продакшну слід звернути увагу на свідомий та аргументований вибір візуального медіуму, будь то аналогова фотографія, цифрова зйомка, апропріація архівних матеріалів чи альтернативні друковані процеси, такі як ціанотипія або люмен-друк.

Особливої уваги вимагає опрацювання логістики та розробки детального технічного завдання, що включає скаутинг локацій, підбір реквізиту, роботу з об’єктами зйомки та підбір образів. Важливе значення для виконання завдання має проведення тестових зйомок та експериментальних проб, які дозволяють заздалегідь перевірити життєздатність обраної стилістики – від мінімалізму до документального концептуалізму – та затвердити остаточний календарний план реалізації.

Тема 4. Активна зйомка та робота з матеріалом. Пост-продакшн, кураторський відбір

4.1. Як і чому візуальна реальність відрізняється від мудборду і як це використати на користь проєкту.

4.2. Робота в серії. Як тримати єдину стилістику та ритм проєкту. Динаміка всередині серії на основі чергування загальних, середніх та крупних планів.

4.3. Проміжне групове портфоліо-ревю, аналіз відзнятого матеріалу (наприкінці 1 тижня практики)

Під час активної фази зйомки та подальшої обробки матеріалу студент має зосередитися на гнучкості сприйняття, перетворюючи відхилення від початкового мудборду на нові концептуальні переваги та естетичні знахідки. Особливе значення для виконання завдання має побудова цілісної серії, де єдність стилістики, колірного рішення та ритму підтримується завдяки продуманому чергуванню загальних, середніх та великих планів.

На етапі підготовки до проміжного групового портфоліо-ревю слід звернути увагу на критичний кураторський відбір відзнятого матеріалу, вміння об'єктивно аналізувати власні кадри та безжально відсікати зайві елементи заради збереження загального художнього концепту.

ВИСТАВКОВО-ЕКСПОЗИЦІЙНА ПРАКТИКА

Тема 1. Аналіз стратегії і тактики процесу виробництва проектно-експозиційного твору. Творчо-виробничий процес як поєднання творчості та виробництва. Техніка безпеки та охорона праці під час виробництва проектно-експозиційного твору. План-графік творчо-виробничого процесу як документ, що регламентує час, необхідний для творення проектно-експозиційного продукту при певному заданому рівні якості.

Під час опрацювання першої теми слід звернути увагу на вивчення експозиційного виробництва як комплексного системного процесу, де художня ідея тісно переплетена з логістичними та технічними регламентами.

Студент має зосередитися на неухильному дотриманні правил техніки безпеки та охорони праці під час мобілізаційних, монтажних та електричних робіт на локації, мінімізуючи будь-які ризики для команди та відвідувачів.

Особливе значення для виконання завдання має розробка детального плану-графіка творчо-виробничого процесу, який виступає головним контролюючим документом для раціонального розподілу часу, оптимізації ресурсів та гарантії заданого рівня якості експозиційного продукту на всіх етапах його створення.

Тема 2. Візуальний концепт проектно-експозиційного твору. Аналіз вибору технологій та візуальних засобів виразності. Вибір засобів художньої виразності та технологій виробництва. Визначення естетичної якості проектно-експозиційної роботи та аналіз результативності етапів її виконання. Кошторис проекту.

Працюючи над другою темою, студент має зосередити увагу на обґрунтованому виборі технологій друку, способів оформлення робіт, освітлювального обладнання та просторових конструкцій, які найкраще розкривають художній задум. Особливе значення для виконання завдання має об'єктивна оцінка естетичної якості експозиційного твору та детальний аналіз результативності кожного проміжного етапу виробництва, від тестового друку до фінального мокапу. У процесі формування кошторису проєкту слід звернути увагу на граничну точність калькуляції витрат, враховуючи як прямі матеріальні видатки на оформлення та оренду обладнання, так і додаткові форс-мажорні статті бюджету для забезпечення фінансової стійкості виставки.

Тема 3. Теоретичне обґрунтування проектно-експозиційного твору. Аналіз вибору теми та форми для презентації проєкту. Експозиція і її форма впливу на глядача. Шляхи pr-стратегії проєкту. Аналіз технічних засобів реалізації творчого задуму. Аналіз співвідношення задуму і реалізації проектно-експозиційної роботи.

Під час реалізації третьої теми слід звернути увагу на формування переконливої теоретичної бази, де обрана форма презентації, просторова драматургія та сценарій руху глядача працюють на цілісне сприйняття виставкового проєкту. Студент має зосередитися на розробці ефективної PR-стратегії для залучення цільової аудиторії, включаючи створення прес-релізів, промо-матеріалів та візуального контенту для медіа-кананлів. Особливе значення для виконання завдання має глибокий аналіз технічних засобів реалізації задуму та критичне зіставлення початкової концепції з фінальним

результатом, що дозволяє оцінити рівень відповідності художньої ідеї її реальному втіленню у виставковому просторі.

Тема 4. Підсумково-звітні процедури практики. Оформлення документації практики. Академічна доброчесність (плагіат, фальсифікації в аудіовізуальному мистецтві та виробництві). Підготовка до звіту з практики.

На підсумковому етапі практики студент має зосередитися на бездоганному та своєчасному оформленні всієї звітної документації відповідно до затверджених академічних стандартів та вимог закладу вищої освіти. Особливе значення для виконання завдання має суворе дотримання принципів академічної доброчесності, що виключає будь-які прояви плагіату, некоректного запозичення чи фальсифікації автентичних матеріалів в аудіовізуальному мистецтві. Під час підготовки до фінального звіту слід звернути увагу на структурованість та наочність презентації результатів, де виважена самооцінка, якісний фотозвіт змонтованої експозиції та аналіз здобутих виробничих навичок підтвердять успішне виконання всіх завдань практики.

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Тема 1. Аналіз стратегії і тактики процесу виробництва дипломного проєкту. Творчо-виробничий процес як поєднання творчості та виробництва). Творчо-виробничий процес як поєднання творчості та виробництва. Техніка безпеки та охорона праці під час виробництва авторського мистецького проєкту. План-графік творчо-виробничого процесу як документ, що регламентує час, необхідний для творення авторського мистецького проєкту в матеріалі при певному заданому рівні якості.

Під час виконання завдань першої теми переддипломної практики слід звернути увагу на формування чіткої системи управління власним кваліфікаційним проєктом, де художня концепція має бути підкріплена суворим виробничим тайм-менеджментом. Студент має зосередитися на дотриманні норм техніки безпеки та охорони праці під час зйомок, обробки та друку матеріалів, мінімізуючи будь-які ризики для здоров'я та цілісності технічного обладнання. Особливе значення для виконання завдання має розробка підсумкового плану-графіка творчо-виробничого процесу, який виступає основним регуляторним документом для контролю дедлайнів, забезпечення стабільної якості на всіх етапах виготовлення твору в матеріалі та запобігання часовому дефіциту перед передзахистом.

Тема 2. Візуальний концепт проєкту. Аналіз вибору технологій та візуальних засобів виразності. Вибір засобів художньої виразності та технологій виробництва. Визначення естетичної якості авторського мистецького проєкту та аналіз результативності етапів виконання. Кошторис проєкту.

Опрацьовуючи другу тему, студент має зосередити увагу на глибокому аналізі та обґрунтуванні обраних візуальних засобів виразності, знімальної техніки, методів обробки та технологій фінального втілення проєкту. Особливе значення для виконання завдання має об'єктивна оцінка естетичної якості творчої роботи та детальна перевірка результативності кожного етапу виконання – від первинних експериментів до контрольних проп за зразками друку або монтажу. У процесі складання кошторису проєкту слід звернути увагу на точну калькуляцію всіх матеріальних витрат, включаючи оренду локацій чи обладнання, поліграфічні послуги та розхідні матеріали, що дозволить раціонально розподілити фінансові ресурси для досягнення максимальної художньої виразності.

Тема 3. Пояснювальна записка. Аналіз вибору теми та матеріалу для кваліфікаційної роботи. Шляхи реалізації авторського задуму / концепції. Аналіз технічних засобів реалізації творчого задуму. Показники придатності кваліфікаційної роботи. Аналіз співвідношення задуму і результату авторського мистецького проєкту.

Працюючи над третьою темою, слід звернути увагу на систематизацію теоретичних відомостей та аналітичних матеріалів для складання якісної пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи. Студент має зосередитися на детальному обґрунтуванні актуальності обраної теми, методології досліджень та аналізі технічних і художніх засобів, які забезпечили реалізацію авторського

задуму. Особливе значення для виконання завдання має об'єктивний аналіз співвідношення початкового концепту й отриманого результату, а також відповідність дипломного проєкту встановленим показникам придатності та кваліфікаційним вимогам навчального закладу.

Тема 4. Підсумково-звітні процедури практики. Оформлення документації практики. Академічна доброчесність (плагіат, фальсифікації в аудіовізуальному (фото-, відео-) виробництві). Підготовка до звіту з практики. Передзахист кваліфікаційної роботи та подача кваліфікаційної роботи до екзаменаційної комісії. Процедура і порядок захисту кваліфікаційної роботи з використанням дистанційних технологій.

На підсумковому етапі переддипломної практики студент має зосередитися на бездоганному оформленні всієї звітної документації та фінальній комплектації матеріалів кваліфікаційної роботи відповідно до затверджених академічних норм. Особливе значення для виконання завдання має суворе дотримання принципів академічної доброчесності, що категорично виключає недозволені запозичення, використання фальсифікованих даних або маніпуляції з аудіовізуальним контентом. Під час підготовки до передзахисту та подачі роботи до екзаменаційної комісії слід звернути увагу на відпрацювання лаконічної доповіді, якісну підготовку презентаційних матеріалів та освоєння всіх нюансів процедури захисту із застосуванням дистанційних технологій.

РОЗДІЛ IV
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. С. 70.
2. Андресюк, Б. (2026). Фотографія як інструмент репрезентації культурної пам’яті: фотопроєкт «Вилкове. Простір води як форма пам’яті». Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, (1).
3. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: Навчальний посібник. – 2-ге вид. К,: Альтерпрес, 2012. С.316-321.
4. Байкєніч Г., Охрімчук О. Революція в музеї : посібник щодо оновлення змісту експозицій шкільних музеїв. Дніпро: ЛІРА, 2021. 188 с.
5. Березнюк Т. Особливості та специфіка побудови інтерактивних музейних експозицій. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музеєзнавство і пам’яткознавство. 2018. Вип. 1. С. 48–55.
6. Важинський С.Е., Щербак Т І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
7. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу. Ужгород : Вид-во Закарпатського ун-ту, 62 с.
8. Виткалов, С. В. (2012). Сучасна регіональна культурна практика крізь призму художньої фотографії. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку, (18 (2)), 134-137.
9. Віртуальні музеї та галереї: тимчасове рішення чи стала тенденція? URL : https://gwaramedia.com/virtualizacziya-muzeiv-i-galerej/
10. Довганич, Р. (2024). Образотворчі наративи української фотокниги у період пандемії Covid–19 (2020-2021 рр.). Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку, 48, 287-291.
11. Дяченко К. А. Особливості архітектурно-планувальних рішень виставкових комплексів. Сучасні проблеми архітектури та містобудування : наук.-техн. зб. Київ : КНУБА, 2019. Вип. 53. С. 288–298.
12. Жданова Д. А. До питання влаштування та дизайнерсько-художнього оформлення експозиції. Лаврський альманах. 2008. Вип. 20. С. 133–137.
13. Іванова Д. О. Віртуальна експозиція – невід’ємна частина сучасного музею. VI Луньовські читання. Сучасна музейна експозиція: вимоги часу та нові можливості (до 60-річчя заснування Пархомівського художнього музею імені А. Ф. Луньова). Матеріали науково-практичного семінару 27 березня 2015 р. Харків, 2016. С. 89–92.
14. Кімнатний А. Д. Особливості побудови експозиції в музеях мистецького профілю. URL: http://artmuzeum.kr.ua/promuzej/konferenczii/oblasnij-seminar-osoblivosti-funkczionuvannya-muzeïvxudozhnogo-profilyu/kimnatnij-a.-d.-osoblivosti-pobudovi-ekspoziczii-vmuzeyax-misteczkogoprofilyu.html
15. Красний, Е. (2024). Синтез роботи на пленері та за фотографією–пошук балансу конкуруючих принципів на власному творчому досвіді. Збірник наукових праць «Українська академія мистецтва», (35), 150-156.

16. Мархайчук, Н., Тарасов, В. (2024). Фотопроєкт як простір репрезентації: методологія маніпулятивного звернення у дискурсі сучасної фотографії (на прикладі проєктів documenta 1950–1970-х років). Theory and practice of design, (33), 246-253.
17. Мисяк, О. (2024). Генеза вуличної фотографії в контексті специфіки цифрової доби. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, (3), 83-89.
18. Міщенко, М. М. (2014). Сучасне фотомистецтво України: соціальний досвід та нові художні рішення. Вісник Національного технічного університету ХПІ. Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства, (37), 27-33.
19. Обладнання експозиційних і фондових приміщень природничого музею. Методичні рекомендації. Львів, 1998. 12 с.
20. П’ятницька В. Основи наукових досліджень у вищій школі / В. П’ятницька, І. Позднякова – К.: Центр навч. літ-ри, 2003. – 116 с.
21. Півень В. О. Виставкова робота у сучасному музеї: проблеми візуалізації та музейної комунікації. STUDIA SLOBOZHANICA. Вісник виставково-музейного центру. Вип. 2. Матеріали міжнародної науковометодичної конференції «Слобожанський гуманітарій – 2015» 27 листопада 2015 р. Харків: ФОП Тарасенко В. П., 2016. С. 117–123.
22. Рутинський М.Й., Стецюк О.В. Музеєзнавство: Навч. посіб. К.: Знання, 2008. 401-412.
23. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. С. 91-99.
24. Северин В. Д. Дизайн сучасної музейної експозиції в контексті розвитку інноваційних технологій: дис. … канд. мистецтвознавства. Харків, 2015. URL: http://www.ksada.org/doc/severyn-diss.pdf
25. Скляренко, Г. (2023). Творчість Валерія Мілосердова: українська соціальна фотографія 1990–2000-х років у колі спрямувань сучасного мистецтва. Збірник наукових праць Сучасне мистецтво, (19), 169-180.
26. Сурмач О. Музейна справа: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. Львів: ЛНУ, 2014. С. 78-86.
27. Тарасов В. (2025). Розвиток автономного статусу концептуальної фотографії в англо-американському мистецькому дискурсі 1960-х – 1970-х років. Вісник Львівської національної академії мистецтв 2025. Вип. № 55. С. 128-135.
28. Тарасов В., Остроус С. (2025). Типологічний інструментарій в художній мові подружжя Бехерів (дюссельдорфська школа фотографії). Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 84, т. 3. С. 111–117.
29. Тарасов, В. (2024). Форми репрезентації художньої мови фотографії у проекті Алана Секули “FISH STORY”(1990–1995 РР.). Актуальні питання гуманітарних наук, Вип. 81, том 2, 138-144.
30. Тарасов, В. (2025). Тест на сумісність: українська концептуальна фотографія кінця 1980-х – поч. 1990-х рр. у дзеркалі контрфактуального підходу. Український мистецтвознавчий дискурс, (6), 223–232.
31. Тарасов, В., Мархайчук, Н., Конєва, М. (2025). Візуальна поезія Сергія Параджанова. Досвід інтермедіального аналізу колажу «Орфей». Fine Art and Culture Studies, (6), 338–351.

32. Тарасов, В., Остроус, С., & Конєва, М. (2025). Естетика постколоніальної фотографії у проєктах Кандіди Хьофер та Девіда Голдблатта (на прикладі проєктів Documenta-11 і Documenta-12). ХУДПРОМ: Український журнал з мистецтва і дизайну, 27(2), 163–171.
33. Усенко, Н. О. (2013). Мультимедіа в мистецькому процесі Харкова (на прикладі фестивалю молодіжних проектів Non Stop Media). Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв, (1), 134-136.
34. Чепелик, О. (2015). Діалог поколінь: Проекти Надія на Венеційській бієнале та На межі в ПінчукАртЦентрі. Сучасне мистецтво, (11), 259-279.
35. Чибирак С. Використання методу театралізації в експозиційн-овиставковій роботі Волинського краєзнавчого музею. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки. Луцьк, 2019. № 7 (380). С. 172–176.
36. Чміль Г. П. Екранна культура: плюральність проявів / Г. П. Чміль; Харк. держ. пед. ун-т ім. Сковороди. – Х.: Крок, 2003. – 336 с.
37. Шейко В.М., Кушнаренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник.– 5-те вид., стер.– К.: Знання, 2006. – С.127-151
38. Шпорт Г. М. Психологічні аспекти сприйняття відвідувачами експозиції» (На матеріалах етнографічної виставки «…І на тім рушничкові, оживе все знайоме…»). VI Луньовські читання. Сучасна музейна експозиція: вимоги часу та нові можливості (до 60-річчя заснування Пархомівського художнього музею імені А. Ф. Луньова). Матеріали науково-практичного семінару 27 березня 2015 р. Харків, 2016. С. 121–135.
39. Яковець І. О. Експозиційна діяльність та дизайн експозиції в музеях: особливості сучасного стану в Україні. Музейний альманах. Наукові матеріали: статті, есе. Черкаси, 2010. № 1. С. 12–15.
40. Яковець І. О. Експозиційне обладнання музеїв та виставок: характеристика основних типів. Вісник ХДАДМ. Мистецтвознавство. Архітектура. 2012. № 15. С. 46–51.
41. Яковець І. О. Музейна експозиція: основні поняття та методи побудови. Вісник ХДАДМ. Образотворче мистецтво. 2011. № 1. С. 1–4.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text
2. ЗУ «Про освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
3. ЗУ «Про вищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text
4. ЗУ «Про авторське право і суміжні права» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text
5. Положення про систему запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури (зі змінами та доповненнями) https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html
6. Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики Харківської державної академії культури https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html

7. Положення про інституційний репозитарій Харківської державної академії культури https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html
8. Проєкт положення про систему виявлення і запобігання фактів академічної недоброчесності в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html
9. Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html
10. Положення про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у Харківській державній академії культури https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html
11. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Харківській державній академії культури https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html
12. Положення про Комітет із забезпечення якості освіти в Харківській державній академії культури https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html
13. Положення про організацію практик здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури (зі змінами та доповненнями) https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html
14. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності (НАЗЯВО) https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html
15. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо) https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html
16. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: Стиль Американської психологічної асоціації (APA style) (НТУ «Київський політехнічний інститут») https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html

Інтернет-ресурси:

1. http://zakon.rada.gov.ua – Законодавство України
2. http://www.president.gov.ua –представництво Президента України
3. http://www.kmu.gov.ua – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
4. https://mon.gov.ua/ - Міністерство освіти і науки України
5. http://www.minjust.gov.ua – Міністерство юстиції України
6. http://www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
7. http://www.rada.kiev.ua – Бібліотека Верховної Ради України
8. http://www.scilib.univ.kiev.ua – бібліотека КНУ ім. Тараса Шевченка
9. http://irbis-nbuv.gov.ua – сайт Національної юридичної бібліотеки України

ДОДАТКИ

Додаток 1. Щоденник практики

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____
(вид і назва практики)

Здобувач вищої освіти_____
(ПІБ)

Кафедра_____

Спеціальність_____

Освітня програма _____

Освітній рівень _____

_____ курс, група_____

Здобувач вищої освіти _____
(ПІБ)

прибув на підприємство, організацію, установу

М.П. «____» _____20____р.

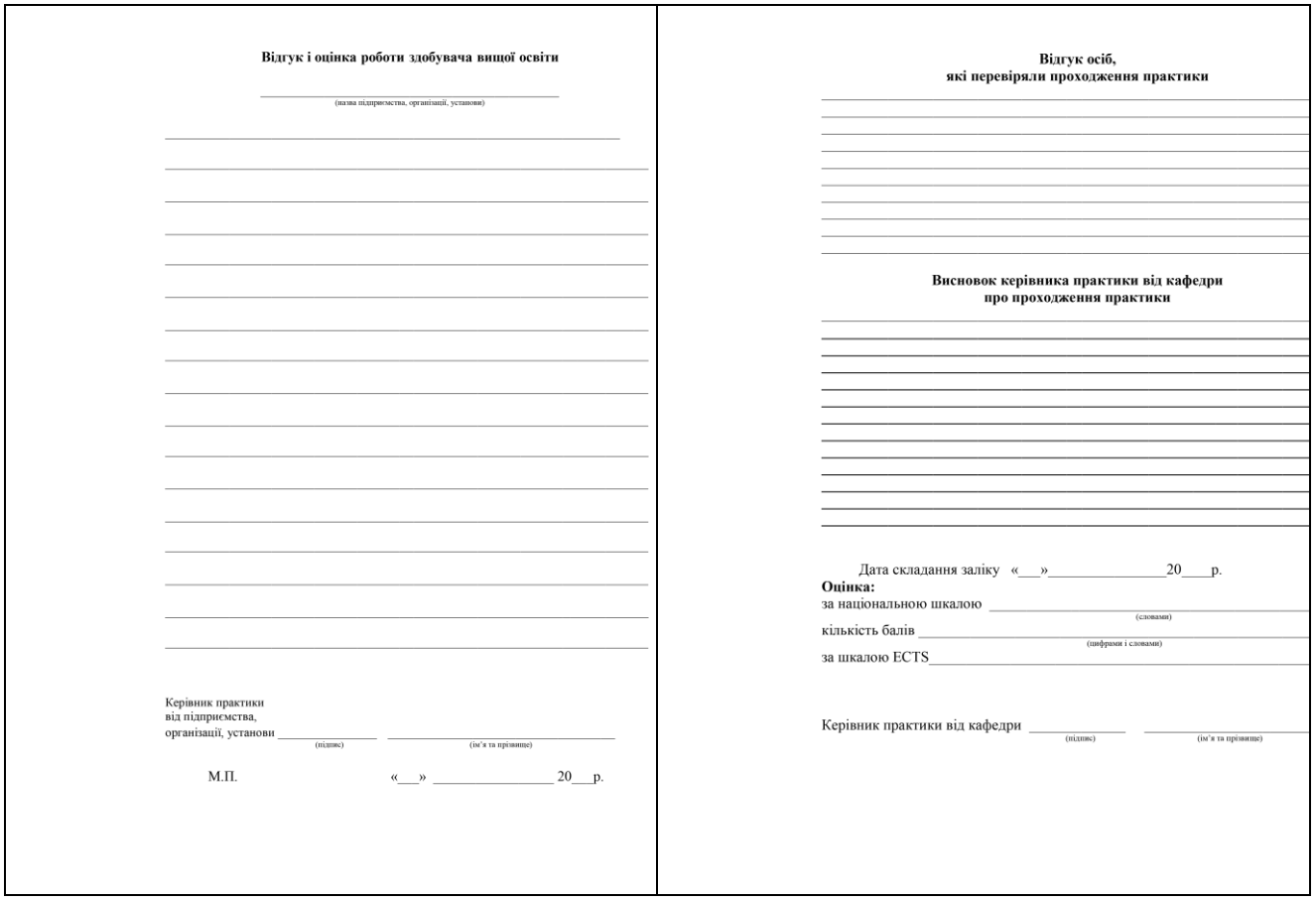
Вибув з підприємства, організації, установи

М.П. «____» _____20____р.

_____ _____
(підпис) (посада, ім'я та прізвище відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Кількість тижнів						Примітки
		1	2	3	4	5	6	

Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти

_____
(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики
від підприємства,
організації, установи _____ _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

М.П. «___» _____ 20___р.

Відгук осіб,
які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від кафедри
про проходження практики

Дата складання заліку «___»_____20____р.
Оцінка:
за національною шкалою _____
(словами)
кількість балів _____
(цифрами і словами)
за шкалою ECTS_____

Керівник практики від кафедри _____ _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Правила ведення та оформлення

1. Щоденник – основний документ студента під час проходження практики.
2. Під час практики щотижнево студент має особисто записувати в щоденник про участь у різних видах активностей, зазначати використані матеріали практики, за необхідності надати покликання на них.
3. По факту участі в активності (активностях) під час проходження практики протягом тижня студент зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівнику (консультанту) практики від установи / організації для відповідної відмітки про виконання заходу.
4. По закінченні семестру студент подає щоденник практики на погодження керівнику практики від кафедри, що є одним із складових заліку (поряд із письмовим звітом про проходження практики, матеріалами що семестрової звітності).
5. Без заповненого щоденника студент не допускається до захисту матеріалів практики.

Додаток 2.
Рекомендації оформлення Звіту керівника практики від ЗВО

ЗВІТ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ
(від ВНЗ)
про проходження _____ практики
здобувачами вищої освіти _____ року навчання
ОПП «Фотомистецтво та відеографія»
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

На підставі Наказу здобувачі проходили практику на базі _____
_____
Практика відбувалася у _____ форматі (*очному, дистанційному, змішаному*).
У ході практики було проведено інструктаж з техніки безпеки (*із додаванням протоколу із підписами щодо проходження інструктажу).*
Студенти працювали відповідно до затвердженої Програми практики (*якщо під час проходження практики вносились зміни, які не передбачені Програмою практики – слід про це зазначити*).
Практику проходили _____здобувачів (*необхідно вказати кількість здобувачів; якщо хтось зі здобувачів не проходив практику – вказати підстави та здійснені заходи*).

Коротко охарактеризувати специфіку, характер та особливості проходження практики; відмітити позитивні напрацювання та / або труднощі, які виникли у процесі практикування.
Для прикладу
<…> Суттєвих труднощів у виконанні програми практики не виявлено. Окремі складнощі були пов'язані із дистанційним форматом проходження практики, що ускладнило процес комунікації <…>

Самостійна робота студентів у ході переддипломної практики передбачала:
_____
Необхідно зазначити усі основні змістовні складові самостійної роботи студента (можна послідовним переліком із нумерацією)

За підсумками практики студенти, які отримали позитивні оцінки, надали:
_____
Необхідно зазначити усі основні змістовні складові звітного кейсу студента (можна послідовним переліком із нумерацією)

Результати практики:

№№	ПІБ здобувача	Оцінка	Примітка
1			
2			
3			
4			
5			

Результати проходження практики були обговорені на засіданні кафедри ФОМ (протокол № ____ від _____ 202__ р.).

Керівник практики від ВНЗ _____